

Draga učenka, dragi učenec.

Začenja se 10. teden šole na daljavo. Kar vleče se in vleče, mi pa se tudi ne damo, kajne. V tem tednu se bo počasi zaključil mesec maj in naslednji ponedeljek bomo že v juniju, zadnjem mesecu šolanja na daljavo. Še malo ...

V 9. tednu ste se ukvarjali z osebnimi lastnimi imeni, sedaj pa bomo nadaljevali z zemljepisnimi lastnimi imeni.

1. -3. ura (teden od 25. 5. – 29. 5. 2020)

1. V zvezke za neumetnostna besedila napiši naslov ZEMLJEPISNA LASTNA IMENA, dodaj še datum.

Zemljepisna lastna imena so lahko občna (splošna poimenovanja) kot npr. gora, reka, jezero, pokrajina ... in lastna (konkretna poimenovanja) kot npr. Ljubljana, Jadransko morje, Celjska kotlina ...

Spodnji zapis si prepisi v zvezek.

Zemljepisna lastna imena poimenujejo:

- kraje (*Črnomelj*), naselja (*Bežigrad*), ulice (*Roška ulica*),
- pokrajine (*Koroška*), države (*Slovenija*), celine (*Evropa*),
- reke (*Kolpa*), jezera (*Blejsko jezero*), morja (*Jadransko morje*),
- jame (*Vilenica*), vzpetine (*Pohorje*), doline (*Logarska dolina*),
- planete (*Zemlja*), zvezde (*Severnica*).

Včasih so zemljepisna lastna imena sestavljena iz več besed. **V imenih krajev** vse besede pišemo **z veliko začetnico** (*Zidani Most, Murska Sobota*). **Izjema so izrazi mesto, vas, trg, selo, sela** (*Novo mesto, Vavta vas*) in **besede pri, na, v, ob ipd.** (*Selo pri Bledu, Stari trg ob Kolpi*), **ki jih pišemo z malo začetnico, če ne stojijo na začetku imena.** Za imena krajev uporabljamo tudi izraz **naselbinska imena.**

V nekrajevnih zemljepisnih lastnih imenih pišemo **z veliko začetnico le prvo besedo** (*Postojnska jama, Ljubljanska cesta*), vse naslednje pa z malo, **razen če so že same lastno ime** (*Julijske Alpe, Združene države Amerike, Ulica Ivana Roba*). Takšnim poimenovanjem pravimo tudi **nenaselbinska imena.** Mednje spadajo tudi deli krajev, npr. ulice, ceste, četrti, pa tudi celine, države, pokrajine, morja.

2. Pa pogledjmo kakšen zanimiv primer (te točke ne prepisuj v zvezek)

*Kako pišemo **kranjska gora** in **šmarna gora**?

Kranjska Gora – oboje z veliko začetnico, ker je to **krajevno/naselbinsko ime** (držimo se pravila: **Vse pišemo z veliko začetnico.**

Šmarna gora – 1. besedo z veliko, 2. z malo začetnico, ker je to **nekrajevno/nenaselbinsko ime** (držimo se pravila: **Prvo besedo vedno pišemo z veliko začetnico, drugo besedo pa z malo.**)

* Tjaša iz Opatjega **sela** ima sorodnike v Novem **mestu**, Stari **vasi** in v Starem **trgu** ob Kolpi.

Našteti kraji so krajevna/naselbinska imena. Ker pa so njihovi neprvi izrazi selo, mestu, vas, trg se držimo pravila:

Z malo začetnico pišemo le besede vas, trg, mesto, selo, naselje.

3. Nadaljuj delo z naslednjimi nalogami (zapisuj v zvezek).

A) Iz naslednjih povedi v tabelo izpiši naselbinska (krajevna) in nenaselbinska (nekrajevna) imena (povedi ne prepisuj).

Mojca je odpotovala k babici v Ilirsko Bistrico.

Blejsko jezero je eno najlepših jezer v Sloveniji.

Odpravili smo se na izlet po Gorjancih. V smeri proti Ajdovščini stoji vas Vipavski križ.

KRAJEVNA IMENA	NEKRAJEVNA IMENA

B) S pisanimi črkami napiši šest nenaselbinskih/nekrajevskih imen, ki jih poznaš iz svojega kraja ali njegove okolice.

C) Spodnje besedilo prepisi s pisanimi črkami v zvezek. Pazi na veliko začetnico (tudi začetek povedi napiši z veliko začetnico).

z družino smo se odpravili na izlet iz ljubljane na dolensko po dolini reke krke. pri ivančni gorici smo zavili desno z avtoceste in kmalu prišli do muljave, rojstne vasi pisatelja josipa jurčiča. tam smo zavili na malico v gostilno, ki je dobila ime po enem od likov iz prvega slovenskega romana deseti brat. pri žužemberku smo spet zavili desno in se nekaj časa vozili po desnem bregu zelene lepote do velike vasi pri dvoru. ta del slovenije se imenuje suha krajina. nekdanje stalo tam veliko gradov, žalostne ostanke enega od njih smo videli tik ob cesti v kraju soteska. tu nas je premamila smerokaz, na katerem je pisalo dolenske toplice. tu smo se prepustili vodnim užitkom termalnega bazena. zvečer smo se ustavili še v novem mestu in se v slaščičarni na glavnem trgu posladkali s čokoladno tortico.

Nalogo A, B, C mi pošlji na moj elektronski naslov do 29. 5. 2020.

4.-5. ura (teden od 25. 5 . – 29. 5. 2020)

1. V delovnem zvezku na strani 79 imamo še eno besedilo, ki ga imenujemo navodilo za delo. Če želimo neko stvar narediti sami (npr. speči palačinke), potrebujemo navodilo za delo.
2. V zvezek za neumetnostna besedila napiši naslov NAVODILO ZA DELO, dodaj še datum. Nato prepisi zelen okvirček na strani 79.
3. Reši še naloge stran 80/1,2,3 (o izdelavi pustne maske).